

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Europejska myśl antropologiczna (cz. 1)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Dialog i doradztwo społeczne		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 12DDSS.11K.11466.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Teologiczny		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Przemysław Zgórecki		
Prowadzący zajęcia	Przemysław Zgórecki		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy wprowadzającej w integralnie rozumianą antropologię filozoficzną oraz w jej podstawowe problemy.
C2	Rozwinięcie umiejętności lokalizacji poszczególnych przedstawicieli, szkół i nurtów filozoficznych związanych z antropologią filozoficzną.
C3	Prezentacja głównych twierdzeń humanizmu personalistyczno-teistycznego w przeciwieństwie do różnych humanizmów naturalistyczno-ateistycznych.
C4	Uwrażliwienie na te kierunki antropologii filozoficznej, które znacząco wpłynęły na proces kształtowania się języka i pojęć doktryny chrześcijańskiej odnośnie do człowieka i jego powołania.
C5	Ukazanie specyfiki humanizmu personalistyczno-teistycznego jako podstawy działań wychowawczych, kulturalnych i artystycznych.
C6	Wyrobinienie umiejętności doboru literatury przedmiotu do samodzielnego pogłębiania wiedzy z zakresu filozofii człowieka.

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza i umiejętności z zakresu historii powszechnej oraz literatury nowożytności i współczesności związanej z człowiekiem.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu przyrodniczy, kulturowy i filozoficzny charakter antropologii: przedmiot, metody, cele, zastosowania oraz relację antropologii filozoficznej do antropologii: przyrodniczej, kulturowej oraz teologicznej;	DDS_K1_W02, DDS_K1_W03	Egzamin ustny
W2	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu współczesne orientacje i kierunki w antropologii: przegląd stanowisk (antropologie fenomenologiczne, antropologie egzystencjalistyczne, antropologie personalistyczne, antropologie przyrodnicze – w tym tzw. antropologia fizyczna), antropologie psychologiczne (zwłaszcza psychoanaliza i jej rozwój), psychologia humanistyczna, antropologie społeczno- i kulturocentryczne (zwłaszcza ewolucjonizm, funkcjonalizm, dyfuzjonizm i konfiguracyjizm oraz antropologia kognitywna i symboliczna);	DDS_K1_W01, DDS_K1_W02, DDS_K1_W03	Egzamin ustny
W3	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu chrześcijańską antropologię filozoficzną: inspiracje i założenia –człowiek jako jedność psychiczno-duchowa; metafizyczny fundament ludzkiej natury; inne ujęcia ludzkiej „natury”, m.in. gender, posthumanizm i transhumanizm;	DDS_K1_W01, DDS_K1_W02, DDS_K1_W03	Egzamin ustny

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W4	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienie pochodzenia, cielesności i (nie)śmiertelności człowieka, przyrodnicze ujęcie pochodzenia człowieka: antropogenezę, pochodzenie człowieka w perspektywie dialogu nauki i religii, znaczenie ludzkiej cielesności, płciowość człowieka, przygodność bytu ludzkiego, zagadnienie sensu ludzkiej egzystencji;	DDS_K1_W01, DDS_K1_W02, DDS_K1_W03	Egzamin ustny
W5	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pozamaterialne wymiary ludzkiej natury takie jak: psychika, uczucia, świadomość, rozum, umysł, sumienie, moralność, w szczególności istnienie i natura duszy ludzkiej (duchowość i nieśmiertelność);	DDS_K1_W01, DDS_K1_W02, DDS_K1_W03	Egzamin ustny
W6	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podmiotowy wymiar ludzkiej osoby (człowiek jako „ja” osobowe) i jej przymioty, zwłaszcza w aspekcie ludzkiej wolności (główne rozumienia ludzkiej wolności; wolna wola a inne władze człowieka, uwarunkowania ludzkiej wolności, praktyka wolności i odpowiedzialność człowieka);	DDS_K1_W01, DDS_K1_W02, DDS_K1_W03	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi samodzielnie krytycznie dobrać materiał źródłowy i na jego podstawie wskazać dobrze uargumentowane rozwiązania problemu odniesienia człowieka do wartości: znaczenie wartości w ludzkim życiu, ludzkie odniesienia do prawdy, ludzkie poszukiwanie dobra, zagadnienie piękna, filozoficzna problematyka miłości;	DDS_K1_U01, DDS_K1_U02, DDS_K1_U09, DDS_K1_U10	Egzamin ustny
U2	potrafi samodzielnie identyfikować i rozstrzygać dylematy etyczno-moralne związane z relacją człowieka do jego otoczenia: człowiek jako istota dialogowa (język i komunikacja), jako istota historyczna i społeczna (jednostka/osoba i społeczeństwo ludzkie), jako twórca (praca i kultura);	DDS_K1_U01, DDS_K1_U02, DDS_K1_U09, DDS_K1_U10	Egzamin ustny
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa samodzielnie wykorzystywać wiedzę z różnych subdyscyplin filozofii i teologii (odnośnie do genezy ludzkiej religijności, znaczenia odniesień religijnych w ludzkim życiu, doświadczenia religijnego, antropologii mistyki) do krytycznej analizy problemu człowieka jako istoty religijnej we współczesnym świecie;	DDS_K1_K01, DDS_K1_K02, DDS_K1_K07	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do antropologii filozoficznej. Przedmiot, metody i cele antropologii filozoficznej.	W1, W2, W3, K1	Wykład
2.	Główne nurty i kierunki antropologii filozoficznej. Współczesne orientacje i kierunki w antropologii.	W1, W2, W3, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Struktura bytowa człowieka. Wzajemne odniesienia duszy i ciała.	W1, W2, W3, W4, W5, K1	Wykład
4.	Człowiek jako istota rozumna. Władze poznawcze człowieka.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
5.	Człowiek w labiryncie uczuć. Władze dążeniowe człowieka.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
6.	Człowiek jako istota wolna. Problematyka wolności.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
7.	Człowiek jako osoba. Osoby będące ludźmi (human persons) a osoby niebędące ludźmi (non-human persons). Problem godności osoby ludzkiej w relacji do godności osób niebędących ludźmi.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
8.	Człowiek jako istota społeczna.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
9.	Człowiek i polityka.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
10.	Człowiek i kultura.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
11.	Człowiek i sztuka.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
12.	Człowiek i technika.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
13.	Człowiek w poszukiwaniu sensu.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład
14.	Człowiek jako istota religijna.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem uzyskania zaliczenia zajęć jest udział w wykładach oraz uzyskanie pozytywnej oceny na egzaminie ustnym.

Literatura

Obowiązkowa

1. Chłodna-Błach I., Grecka "paidéia" i rzymska "humanitas" a chrześcijański ideał człowieka, w: Janeczek S. (red.), Historia filozofii. Część 1, Lublin 2021.
2. Jędraszewski M., Antropologia filozoficzna. Prolegomena i wybór tekstów, Poznań 1991.
3. Kowalczyk S., Antropologia filozoficzna - koncepcja, metody, problematyka, w: Janeczek S. (red.), Antropologia, Lublin 2010.
4. Krokiewicz A., Kultura starożytna a kultura współczesna, w: Janeczek S. (red.), Filozofia kultury. Część II. Meandry współczesnej kultury i sztuki, Lublin 2021.

Dodatkowa

1. Jaroszyński Piotr, Człowiek i nauka, Lublin 2008.
2. Jędraszewski M., Poznać Boga i człowieka. Augustyn – Marcel – Stein – Levinas, Poznań 2007.
3. Jędraszewski M., Wybrać większą wolność. Karol Wojtyła o człowieku, Poznań 2004.
4. Kowalczyk S., Człowiek w myśli współczesnej. Filozofia współczesna o człowieku, Warszawa 1990.
5. Kowalczyk S., Zarys filozofii człowieka, Sandomierz 1990, 2000.
6. Krąpiec M. A., Człowiek i kultura, Lublin 2008.
7. Krąpiec M. A., Człowiek i polityka, Lublin 2007.
8. Krąpiec M. A., Człowiek i prawo naturalne, Lublin 2009.
9. Krąpiec M. A., Człowiek jako osoba, Lublin 2009.
10. Krąpiec M. A., Ja – człowiek. Zarys antropologii filozoficznej, Lublin 1974.
11. Krąpiec M. A., Ludzka wolność i jej granice, Lublin 2008.
12. Maryniarczyk A., Człowiek wobec świata, Lublin 2009.
13. Tischner J., Spór o istnienie człowieka, Kraków 1998, 2001.
14. Zdybicka Z., Człowiek i religia, Lublin 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
DDS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ustawicznego poprawiania własnego wizerunku w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
DDS_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do kierowania się wrażliwością na dialog człowieka z Bogiem, dialog międzyosobowy i wspólnotowy oraz na priorytety służące realizacji podejmowanych działań
DDS_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy z uwzględnieniem ich chrześcijańskich korzeni
DDS_K1_U01	Absolwent/ka potrafi prowadzić badania w zakresie nauk teologicznych i dyscyplin pomocniczych teologii oraz psychologii i socjologii
DDS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w kontekście tajemnicy człowieka stworzonego na obraz Boga, uchwycić specyficzne rysy chrześcijańskiej antropologii na tle współczesnego kontekstu kulturowego, a także prawidłowo rozpoznawać i oceniać role członków grupy i jej dynamikę
DDS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi opracować konkretny problem badawczy w ramach określonej dyscypliny naukowej lub w sposób interdyscyplinarny
DDS_K1_U10	Absolwent/ka potrafi wykorzystać narzędzia technologii informacyjnej do pozyskiwania, analizowania i prezentowania zdobytej wiedzy
DDS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk teologicznych, psychologii i socjologii
DDS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe zagadnienia filozoficzne, etyczne, psychologiczne i pedagogiczne
DDS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wieloaspektowe zagadnienia dotyczące struktury ontycznej bytu ludzkiego, problemu śmierci i nieśmiertelności, relacji ze społeczeństwem